

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/615/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5411200393
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5411200393.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: J. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. J., M. R. C. XXXX/XX, teraz bytom B. W. O., S. XXX, J., ČR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Spotrebiteľské združenie OSA, zastúpený HKP Legal s.r.o., v konaní o zaplatenie 1.381,95 EUR s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/19/2011-85 zo dňa 11. apríla 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu Dolný Kubín č.k. 7C/19/2011-85 zo dňa 11. apríla 2012 vo výroku, ktorým zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.373,65 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 266,- EUR od 19. 12. 2005 do zaplatenia, zo sumy 443,22 EUR od 19. 11. 2005 do zaplatenia, zo sumy 33,76 EUR od 19. 01. 2006 do zaplatenia, zo sumy 475,87 EUR od 19. 10. 2005 do zaplatenia, zo sumy 154,80 EUR od 19. 09. 2005 do zaplatenia, ako aj zmluvnú pokutu vo výške 8,30 EUR a náhradu súdneho poplatku v sume 82,50 EUR, na účet číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v B. D., a.s. D., VS: 1161358601, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, ako aj vo výroku o trovách konania m e n í tak, že návrh navrhovateľa v uvedenej časti z a m i e t a .

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Vo zvyšnej časti z o s t á v a rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.373,65 EUR spolu s príslušenstvom, ako aj náhradu súdneho poplatku v sume 82,50 EUR na účet vedený v B. D., a.s., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 94,53 EUR na účet vedený v B. D., a.s., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že odporkyňa uzatvorila s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o pripojení, na základe ktorej jej bola vyúčtovaná cena za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platným cenníkom za mesiac september až december 2005 a január 2006, ktorú však nezaplatila. Odporkyňa tým porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo zmluvy o pripojení, teda uhrádzať cenu za využívané telekomunikačné služby, na základe čoho vznikla navrhovateľovi pohľadávka voči odporkyni v celkovej výške 1.373,65

EUR. Na právny vzťah dohodnutý medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou okresný súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko dohodu o uplatnení Obchodného zákonníka na vzájomné právne vzťahy vyhodnotil ako neplatnú podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že dohoda o voľbe práva, ktorú umožňuje § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka je v typovej spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou. Keďže použitím Obchodného zákonníka sa spotrebiteľ dostáva do nevýhodnejšej pozície a v procese dojednávania spotrebiteľskej zmluvy chýbal dostatok vôle spotrebiteľa podriať záväzkový vzťah Obchodnému zákonníku. Zmluva medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., t.j. právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23 a nasl. zákona č. 636/92 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda Slovak Telekom, a.s., povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami Zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z vyššie uvedených dôvodov, pokiaľ ide o úrok z omeškania, okresný súd priznal navrhovateľovi len úrok z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 80/95 ako dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. vo výške 7 % ročne zo sumy 1.373,65 EUR a vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Na povinnosť ukladajúcu spotrebiteľovi platiť pri porušení zmluvy 0,05 % ročný úrok z omeškania denne, ktorý si právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dohodli a ktorý je vyšší ako maximálna prípustná výška úroku z omeškania, podľa Občianskeho zákonníka neprihliadol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), keď navrhovateľovi nepriznal plnú náhradu trov konania, pričom okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle citovaného zákonného ustanovenia videl v tom, že navrhovateľ nebol v celosti úspešný, ako aj v tom, že išlo z jeho strany o tzv. typizovanú žalobu, u ktorej sú znížené nároky na jej vypracovanie. Navyše pokus o zmier nepovažoval súd vzhľadom na okolnosti prípadu za hospodárne a účelne vynaložené trovy.

Po vyhlásení rozsudku podaním zo dňa 12. 04. 2012 oznámil svoj vstup do konania vedľajší účastník na strane odporkyne Spotrebiteľské združenie OSA. Vedľajší účastník rozsudok okresného súdu prevzal dňa 11. 05. 2012, pričom v zákonom stanovenej lehote podal voči nemu odvolanie. Odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Stotožnil sa, že vzťah dohodnutý medzi odporkyňou a právnym predchodcom navrhovateľa je spotrebiteľským, v nadväznosti na čo zdôraznil, že spotrebiteľské vzťahy sú vždy vzťahmi občiansko-právnymi. Uvedené platí bez ohľadu na skutočnosť či základný zmluvný vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom plnenia je uzavretý podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Uvedené je potvrdené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a tiež Ústavného súdu SR (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/20/2009 zo dňa 29. 01. 2011). V ďalších podrobnostiach uviedol, že splatnosť faktúry, podľa ktorej mala odporkyňa zaplatiť navrhovateľovi cenu poskytnutých služieb, nastala najneskôr dňa 18. 01. 2006, pričom navrhovateľ svoj návrh na začatie konania podal dňa 04. 02. 2011. S poukazom na uvedené vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Súčasne si uplatnil trovy konania.

Navrhovateľ v podanom vyjadrení odvolací súd žiadal, aby rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil. V prvom rade vyslovil presvedčenie, že vedľajší účastník nebol oprávnený na podanie odvolania. Podľa § 201 O. s. p. má právo vedľajší účastník podať odvolanie iba v tých prípadoch, kedy z hmotno-právneho predpisu výslovne vyplýva spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkmi. Vzhľadom k tomu, že medzi odporkyňou a združením zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi nimi, odvolanie vedľajšieho účastníka nemožno považovať ako podané oprávnenou osobou. Vedľajší účastník môže podať odvolanie, iba ak takéto právo má účastník, jeho lehota na odvolanie je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Cdo/17/2012. Pokiaľ sa týka vznesenej námietky premlčania, ani túto nemohol vedľajší účastník účinne vzniesť, pretože nejde o úkon procesný, ale o úkon podľa hmotného práva. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 6C/11/2012.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. toto rozhodnutie podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietol.

Rozhodovacia prax súdov zastáva názor, že legitimácia vedľajšieho účastníka na odvolanie je vo všeobecnosti daná, ak sa ním podporovaný účastník nevzdal práva podať tento opravný prostriedok alebo ak s odvolaním vedľajšieho účastníka nevyjadril nesúhlas. Ak podá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa len vedľajší účastník, musí sa súd vždy zaoberať tým, či a aké stanovisko zaujal k tomuto odvolaniu účastník podporovaný vedľajším účastníkom. Pokiaľ tento účastník vyjadril v konaní svoju vôľu tým, že sa vzdal odvolania, nemôže ho podať ani vedľajší účastník. Ak sa účastník odvolania nevzdal, je súd v prípade, že odvolanie podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. Ak účastník odmietne takýto súhlas vedľajšiemu účastníkovi udeliť, je odvolanie vedľajšieho účastníka neúčinné, čo má za následok, že odvolací súd odmietne jeho odvolanie ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená.

Z aktuálnej judikatúry tiež vyplýva, že znenie ustanovenia § 201 veta druhá O. s. p. nemožno striktno aplikovať na prípad podania odvolania zo strany vedľajšieho účastníka, ktorého status upravuje ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. Vstup do konania tohto vedľajšieho účastníka nie je totiž motivovaný vzťahom k hlavnému účastníkovi; jeho status je determinovaný snahou zabezpečiť ochranu účastníka podľa osobitných predpisov (v danom prípade ochranu spotrebiteľa). Tento „nový typ“ vedľajšieho účastníka nemožno podriaďovať pod ustanovenia, ktoré zjavne formulujú práva a povinnosti vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 1 O. s. p. Pre podanie odvolania spotrebiteľského združenia tak nemožno vyžadovať existenciu nejakého relevantného hmotnoprávneho vzťahu k hlavnému účastníkovi a jeho právo podať odvolanie sa tak odvíja len od súhlasu podporovaného účastníka s takýmto úkonom.

Za predpokladu, že v danom prípade sa odporkyňa nevyjadrila negatívnym spôsobom k ochrane, ktorú jej v priebehu konania a následne aj v podobe podaného odvolania poskytoval vedľajší účastník, treba postavenie a aj podanie opravného prostriedku spotrebiteľským združením považovať za plne legitímne. Odporkyňa bola zo strany súdu riadne zaslaná výzva (dňa 21. 10. 2013, č.l. 149 spisu) na účely zistenia stanoviska k podanému odvolaniu, s ktorým účastník nevyjadril nesúhlas.

Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 10/2013, podľa ktorého „akýkoľvek úkon v konaní vedľajší účastník vykoná, nesmie byť v rozpore so záujmami hlavného účastníka, na ktorého procesnej strane vystupuje. Z tejto dikcie nemožno jednoznačne odvodiť, že úkon vedľajšieho účastníka, s ktorým nesúhlasí hlavný účastník, bude automaticky zo strany súdu zamietnutý. Nasvedčuje tomu dikcia § 93 ods. 4 O. s. p. „posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností“. Z tejto dikcie možno vyvodit', že súd bude úkon vedľajšieho účastníka, s ktorým nevyslovil súhlas hlavný účastník, posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Môže sa totiž stať, že takýto úkon bude vlastne hlavnému účastníkovi na prospech, v tom prípade môže súd zvážiť, že takýto úkon vykoná, a to napriek nesúhlasu hlavného účastníka. Špecifické okolnosti prejednávanej veci odvolací súd videl v tom, že sa jednalo o spotrebiteľskú vec, pričom zo stanov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne jednoznačne vyplýva, že cieľom združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľov a podávanie žalôb podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O. s. p.). Odvolací súd preto zastáva názor, že procesný kódex prezumuje súhlas hlavných účastníkov s vedľajším účastníctvom, pretože relevantným úkonom hlavného účastníka je iba vyslovenie jeho nesúhlasu s vedľajšou intervenciou (§ 93 ods. 3, veta druhá O. s. p.). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ aj hlavný účastník nevysloví výslovný súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka v spotrebiteľskej veci, neznamená to ešte samo o osebe, že odvolací súd nemôže odvolanie vedľajšieho účastníka vecne preskúmať.

Vychádzajúc z uvedeného, teda s ohľadom na charakter sporu, bol odvolací súd toho názoru, že neboli splnené zákonné predpoklady pre odmietnutie odvolania vedľajšieho účastníka aj za stavu, kedy odporkyňa s odvolaním neprejavila výslovný súhlas.

Vzhľadom na to, že v podanom odvolaní vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, krajský súd sa prioritne zaoberal jej opodstatnenosťou. K argumentu navrhovateľa o nemožnosti vedľajšieho účastníka

vzniesť námietku premlčania krajský súd poukazuje na znenie § 93 ods. 4 O. s. p., podľa ktorého v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajšiemu účastníkovi prislúchajú všetky práva a povinnosti v procese, z ktorých nemožno vylúčiť právo vzniesť námietku premlčania. Uvedené platí najmä v prípade vedľajšieho účastníka, ktorý poskytuje v rámci svojej činnosti ochranu spotrebiteľom podľa osobitného predpisu.

V ustanovení § 205a O. s. p. je vyjadrený princíp neúplnej apelácie. Odvolací súd je súdom apelačným (t.j. súdom, ktorý nie je viazaný skutkovými zisteniami a skutkovými závermi súdu prvého stupňa a ktorý môže vykonať dokazovanie k zisteniu skutkového stavu), nesmie však pritom zásadne - na rozdiel od systému úplnej apelácie - prihliadať na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa. S prihliadnutím na nové skutočnosti a dôkazy je možné rozhodnutia vo veci samej preskúmať iba v prípadoch uvedených v § 205a ods. 1 O. s. p.

Skutočnosťami a dôkazmi v zmysle ustanovení § 120 ods. 4 a § 205a O. s. p. sú také skutočnosti a dôkazy, ktoré sa týkajú skutkových tvrdení alebo použit' majúceho sa práva, ktoré sú významné pre rozhodnutie veci, teda také skutočnosti a dôkazy, ktorými účastník realizuje svoju povinnosť v zmysle § 101 ods. 1 O. s. p. (prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíše všetky potrebné skutočnosti a označí dôkazné prostriedky). Podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Odporca má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú, že právo (nárok) nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa, prípade je tu iná prekážka pre jeho súdne uplatnenie (napr. preklúzia).

Skutočnosťou alebo dôkazom v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. a § 205a O. s. p. ale nie je námietka premlčania práva uplatnená odporcom (resp. v aktuálnej veci vedľajším účastníkom). Námietka premlčania práva je námietkou právnou a neuplatňuje sa ňou taká skutočnosť, ktorú je účastník povinný tvrdiť v zmysle § 101 ods. 1 O. s. p. najneskôr do vyhlásenia uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Zo žiadneho ustanovenia práva hmotného alebo procesného nevyplýva, že by žalovaný musel uplatniť námietku premlčania v určitom štádiu konania. Z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci, teda aj v odvolacom konaní.

Keďže odvolací súd pri preskúmaní veci dospel k názoru, že pri doterajšom rozhodovaní neboli použité ustanovenia právneho predpisu, konkrétne § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré sa na vec vzťahujú a ktoré sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, výzvou zo dňa 07. 08. 2014 vyzval navrhovateľa v zmysle ust. § 213 ods. 2 O. s. p., aby sa k možnému použitiu citovaných ustanovení vyjadril.

Navrhovateľ sa k podanej výzve nevyjadril. Vedľajší účastník trval na vznesenej námietke premlčania. S aplikáciou § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka súhlasil.

Následne pristúpil odvolací súd k posúdeniu, či v danom prípade treba na právny vzťah účastníkov aplikovať úpravu premlčania formulovanú v Občianskom zákonníku alebo úpravu Obchodného zákonníka.

Vzťah medzi účastníkmi je vzťahom úverovým. Aj v prípade, že úver je absolútnym obchodom a že naň majú dopadať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy, v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou Zákona o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom a ide teda o typický občianskoprávny vzťah.

V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci

5 MCdo 20/09). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z. z. (01. 01. 2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01. 01. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na konštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. Odvolací súd preto odmietol názor navrhovateľa, podľa ktorého na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva, ale obchodného práva. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ uplatnil v konaní premlčané právo, bolo plne v súlade s právnou úpravou Občianskeho zákonníka zamietnuť jeho návrh. Uvedené závery prijal Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou. Následne Ústavný súd v uznesení I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 predmetnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a uzavrel, že „nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom krajského súdu“.

Na základe uvedeného považuje odvolací súd za nedôvodnú odvoláciu námietku navrhovateľa, že na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho, práva, ale obchodného práva.

V zmysle uvedených úvah považoval krajský súd odvolanie vedľajšieho účastníka za podané oprávnenou osobou. Ním vznesená námietka premlčania bola plne legitímna, preto odvolací skúmal, či v zmysle ustanovení § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka danom prípade došlo k premlčaniu uplatneného nároku.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa tvrdenia navrhovateľa odporkyňa nezaplatila cenu poskytnutých telekomunikačných služieb za mesiace september až december 2005 a január 2006, ktorá jej bola vyúčtovaná faktúrou splatnou dňa 18. 01. 2006. Od uvedeného času začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 18. 01. 2009. Návrh navrhovateľa na začatie konania bol podaný dňa 04. 02. 2011, teda oneskorene.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O. s. p. zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti tak, že návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa. Zároveň použil § 142 ods. 1 O. s. p., ktoré vyjadruje zásadu úspechu vo veci. V konaní bol úspešný vedľajší účastník a ním podporovaná odporkyňa. Odporkyňa si však náhradu trov konania neuplatnila a trovy uplatnené vedľajším účastníkom treba považovať za neúčelné. Zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom nemalo totiž v danej veci opodstatnenie, keďže samotnou úlohou spotrebiteľských združení je ochrana práv spotrebiteľov.

Oprávnenie právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, vystupovať v konaní ako vedľajší účastník vyplýva z výslovného znenia § 93 ods. 2 O. s. p. Je zjavné, že vstup takejto osoby do konania je v princípe motivovaný snahou aktívne presadzovať práva spotrebiteľa s cieľom zabezpečiť čo najširšiu ochranu spotrebiteľských záujmov. Z obsahu ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že postavenie spotrebiteľského združenia v konaní ako účastníka je podmienené tým, že ochrana spotrebiteľa je hlavnou náplňou jeho činnosti alebo je táto osoba uvedená v zozname oprávnených osôb vedenom Európskou komisiou. Aktuálna právna úprava umožňujúca združeniu na ochranu spotrebiteľa vystupovať v civilnom procese bola prijatá do nášho právneho poriadku s cieľom presadiť záujmy spotrebiteľa. Pokiaľ takéto združenie vzniklo s deklarovaným cieľom chrániť spotrebiteľské práva a následne na tomto princípe vstúpilo do konania, je zjavné, že malo v zmysle právnej úpravy disponovať špecifickými odbornými vedomosťami, ktoré by boli spôsobilé zabezpečiť kvalifikovaný postup v konaní.

V posudzovanej veci vstúpil do konania vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie zastúpené advokátom. Krajský súd nijako nespochybňuje právo ktoréhokoľvek účastníka (aj vedľajšieho účastníka) využiť služby advokáta a nechať sa v konaní zastúpiť. Podstatnou otázkou však v danom prípade bola účelnosť takéhoto postupu, keďže trovy spojené s takýmto zastúpením by mala znášať druhá procesná strana. Ak samotné združenie vzniklo s cieľom podporovať práva spotrebiteľov na Slovensku, javilo sa odvolaciemu súdu nadbytočné využívať osobitné služby advokáta, pokiaľ sa predmet sporu týka hlavného predmetu činnosti vedľajšieho účastníka. Tvrdenia odvolateľa o potrebe kvalifikovaného právneho zastúpenia spochybňujú samotnú podstatu existencie spotrebiteľského združenia a vyvolávajú pochybnosti o špekulatívnych cieľoch jeho založenia a následného vstupu do množstva súdnych konaní. Krajský súd navyše zistil, že dotknuté združenie vyvíja zjavne množstvo aktivít v oblasti poskytovania pomoci spotrebiteľom a na tieto účely disponuje množstvom špecifických odborných vedomostí, ktoré sú z pohľadu odvolacieho súdu spôsobilé zabezpečiť riadne zastúpenie účastníka v konaní.

Na záver treba dodať, že vedľajším účastníkom nie je nijako upreté právo na náhradu trov konania, ak mu takéto trovy v súvislosti s konaním vznikli. Podľa názoru krajského súdu však tieto trovy nezahŕňajú aj náklady spojené so zastúpením advokátom. Účelne vynaložené hotové výdavky si mohol vedľajší účastník uplatniť v súlade s civilno-procesnou úpravou, čo však neučinil.

Pre úplnosť odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/5/2013 zo dňa 19. 03. 2014, v zmysle ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch SR, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde.

Vo zvyšnej časti, v ktorej okresný súd návrh navrhovateľa zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý, keďže nebol napadnutý odvolaním.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.